

Sygn. akt VI ACa 453/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 kwietnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SA – Anna Orłowska

Sędzia SA – Agata Wolkenberg

Sędzia SO (del.) – Marcin Strobel

Protokolant: – sekr. sądowy Beata Pelikańska

po rozpoznaniu w dniu 19 marca 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w P.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

z udziałem (...) Sp. z o.o. w P.

o zawarcie umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej

na skutek apelacji pozwanego i zainteresowanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

z dnia 20 grudnia 2012 r., sygn. akt XVII AmE 98/11

1. oddała obie apelacje;

2. zasądza od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki oraz od (...) Sp. z o.o. w P. na rzecz (...) Sp. z o.o. w P. kwoty po 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VI ACa 453/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 kwietnia 2011 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, po rozpatrzeniu wniosku (...) Sp. z o.o. w P. o rozstrzygnięcie w trybie art. 8 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne sporu z (...) Sp. z o.o. w P., dotyczącego ustalenia treści umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej elektrowni (...), o mocy przyłączeniowej 38 MW, orzekł zawarcie pomiędzy (...) Sp. z o.o. w P. a (...) Sp. z o.o. w P. umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej elektrowni (...), o mocy przyłączeniowej 38 MW. Tym rozstrzygnięciem Prezes URE nadał nowe brzmienie § 5, 8 i 9 projektu umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej (...) oraz ustalił jej treść jak w załączniku do decyzji.

W uzasadnieniu decyzji Prezes URE stwierdził, że wydaniem dla (...) w dniu 28 sierpnia 2008 roku warunków umowy przyłączenia, przedsiębiorstwo energetyczne potwierdziło spełnienie warunków technicznych i ekonomicznych dokonania przyłączenia do sieci. Wydanie warunków przyłączenia oznacza również, że przedsiębiorstwo energetyczne

oceniło wnioski wnioskodawcy jako kompletne w świetle przepisów Prawa energetycznego. Opłatę za przyłączenie do sieci elektroenergetycznej Prezes URE ustalił na podstawie rzeczywistych nakładów na budowę przyłącza, bez uwzględnienia nakładów na rozbudowę sieci.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła (...) Sp. z o.o. w P.. Zgłaszając szereg zarzutów, między innymi naruszenia przepisów Prawa energetycznego, kodeksu postępowania administracyjnego, kodeksu cywilnego, wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez orzeczenie, że (...) Sp. z o.o. nie jest zobowiązana do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, ewentualnie wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości.

Wyrokiem z dnia 20 grudnia 2012 roku Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uchylił zaskarżoną decyzję oraz orzekł o kosztach procesu.

Sąd Okręgowy oparł swe rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych.

(...) Sp. z o.o. w P. zwróciła się o zawarcie umowy przyłączenia do sieci elektroenergetycznej (...) Sp. z o.o. w związku z planowaną inwestycją, zakładającą stworzenie parku elektrowni wiatrowej o mocy 40 MW o nazwie (...).

(...) wydała (...) warunki przyłączenia wraz z projektem umowy w ślad za pismem z dnia 29 sierpnia 2008 roku, z jednoczesnym zastrzeżeniem, że wydanie warunków przyłączenia skutkuje tym, że w sytuacji gdy w dacie zawierania umowy o przyłączenie będą istniały warunki ekonomiczne i techniczne będące podstawą wydania wspomnianych warunków, to umowa o przyłączenie będzie zawarta w oparciu o wydane warunki przyłączenia. Wysokość opłaty za przyłączenie miała zostać określona w umowie o przyłączenie. W projekcie umowy o przyłączenie wysokość opłaty przyłączeniowej oszacowano wstępnie na kwotę netto 86 700 000,00 zł plus podatek VAT (22 %), tj. brutto 105 774 000,00 zł. Wskazano, iż opłata ta obejmuje 50 % nakładów koniecznych do poniesienia w związku z realizacją prac określonych w § 7 ust. 1 projektu umowy o przyłączenie.

Pismem z dnia 6 lutego 2009 roku (...) wniosła o przeanalizowanie sposobu finansowania modernizacji wymaganej do przyłączenia (...), między innymi przez zmianę wysokości opłaty przyłączeniowej uwzględniającą proporcjonalnie udziały wszystkich zainteresowanych podmiotów. Pismem z 27 sierpnia 2010 roku (...) wniosła o rozstrzygnięcie przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, w trybie art. 8 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, sporu z (...) dotyczącego umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej (...). Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego Prezes URE wydał zaskarżoną decyzję.

Sąd Okręgowy wskazał, że (...) Sp. z o.o. jest przedsiębiorstwem energetycznym w rozumieniu art. 3 pkt 12 Prawa energetycznego, a zgodnie z art. 7 ust. 1 tej ustawy, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci z podmiotami ubiegającymi się o przyłączenie do sieci, na zasadzie równoprawnego traktowania, jeżeli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i dostarczania tych paliw lub energii, a żądający zawarcia umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci i odbioru. Jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne odmówi zawarcia umowy o przyłączenie do sieci jest obowiązane niezwłocznie pisemnie powiadomić o odmowie jej zawarcia Prezesa URE i zainteresowany podmiot, podając przyczyny odmowy. W razie sporu dotyczącego obowiązku zawarcia umowy o przyłączenie do sieci kwestie tę strona może poddać rozstrzygnięciu Prezesa URE. Zgodnie z art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego, w sprawach spornych dotyczących między innymi odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci rozstrzyga Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na wniosek strony.

W ocenie Sądu Okręgowego, Prezes URE nieprawidłowo zastosował art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego i w związku z tym zaskarżoną decyzję należało uchylić.

Sąd Okręgowy wskazał, że podstawą rozstrzygnięcia Prezesa URE w zaskarżonej decyzji było ustalenie, że istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia instalacji zainteresowanego do sieci powódki, a co za tym idzie w dalszej kolejności publicznoprawny obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie. Istnienie tego obowiązku Prezes URE oparł na fakcie wydania inwestorowi przez przedsiębiorstwo energetyczne dokumentu – warunków przyłączenia do

sieci i w związku z tym uznania, że spełnione są wszystkie przesłanki publicznoprawnego obowiązku przyłączenia wynikające z art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego.

Sąd Okręgowy zaznaczył, że publicznoprawny obowiązek przedsiębiorstwa energetycznego przyłączenia do sieci podmiotów ubiegających się o przyłączenie ma charakter obowiązku warunkowego, o czym stanowi art. 7 ust. 8i Prawa energetycznego. Spełnienie warunków, o których mowa w art. 7 ust. 1 zobowiązuje z mocy prawa przedsiębiorstwo energetyczne, w okresie ważności wydanych warunków przyłączenia, do zawarcia umowy o przyłączenie z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie. Prezes URE, korzystając z władczego uprawnienia wynikającego z art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego do ukształtowania treści stosunku prawnego mającego połączyć strony konkretnego sporu, zobligowany jest do zbadania przesłanek, o których mowa w art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego. Stosownie do treści tego przepisu, przedsiębiorstwo energetyczne ma obowiązek zawarcia takiej umowy, tylko jeżeli łącznie spełnione są dwie przesłanki, tj. istnieją techniczne warunki przyłączenia oraz przyłączenie jest ekonomicznie uzasadnione. Odwołując się do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2012 r., III SK 33/11, Sąd I instancji wskazał, że złożenie wniosku rodzi po stronie przedsiębiorstwa sieciowego obowiązek przeprowadzenia oceny, czy przyłączenie danego podmiotu jest możliwe z technicznego punktu widzenia (to jest czy przedsiębiorstwo sieciowe może dostarczać lub przyjmować do sieci wnioskowaną ilość energii elektrycznej) oraz czy będzie ekonomicznie uzasadnione z punktu widzenia opłacalności przyłączenia do sieci. Natomiast samo wydanie warunków technicznych przyłączenia w myśl § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego (Dz. U. Nr 93, poz. 623), stanowi jedynie potwierdzenie technicznej możliwości dokonania samego przyłączenia. Z wykonaniem przyłączenia wiąże się poniesienie nakładów ze strony przedsiębiorstwa sieciowego związanych z rozbudową sieci na odcinkach wykraczających poza samą realizację przyłącza.

Sąd Okręgowy podkreślił, że powódka wydając zainteresowanemu przedmiotowe warunki, zastrzegła w ich punkcie 7, że za dokonanie rozbudowy opisanej sieci zostanie pobrana opłata za przyłączenie. To założenie sprowadza się do wniosku, że przyłączenie będzie możliwe w przypadku sfinansowania przez zainteresowanego zakresu prac wykraczających poza prace związane z samym przyłączeniem. Zdaniem Sądu I instancji opłata, o której mowa w art. 7 ust. 8 pkt 3 Prawa energetycznego, pobierana jest za zespolecie (złączenie) instalacji nowego wytwórcy energii z siecią przedsiębiorstwa energetycznego. Tym samym obejmuje nakłady na wykonanie tego zespolecia, a nie rozbudowę sieci przedsiębiorstwa na potrzeby przyłączenia. Obowiązek rozbudowy sieci przez powódkę aktualizuje się w określonych warunkach, o których mowa w art. 7 ust. 5 Prawa energetycznego w zakresie wynikającym z przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 9 i art. 46 oraz w zakresie wynikającym z założeń lub planów, o których mowa w art. 19 i 20 ww. ustawy.

Sąd Okręgowy podkreślił, iż pozwany nie przedstawił takich planów lub założeń do planów, o których mowa w art. 19 i 20 Prawa energetycznego, z których wynikałby obowiązek finansowania i rozbudowy sieci na użytek przyłączenia zainteresowanego. Takim planem nie jest zatwierdzony przez Prezesa URE plan rozwoju przedsiębiorstwa energetycznego za lata 2011-2015, w rozumieniu art. 16 Prawa energetycznego. W tym wypadku powódka nie ma obowiązku ponoszenia kosztów rozbudowy sieci poza wynikający z samego faktu przyłączenia, o ile faktycznie nie ma odpowiednich możliwości ekonomicznych do przeprowadzenia modernizacji swej sieci. W ocenie Sądu I instancji pozwany Prezes URE nie wykazał w niniejszym procesie, aby istniały techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia. W świetle powyższego odmowa przez powódkę zawarcia umowy o przyłączenie, gdy warunki, o których mowa w art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego łącznie nie zaistniały, nie uprawniała Prezesa URE do wydania decyzji zastępującej umowę o przyłączenie do sieci.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uchylił zaskarżoną decyzję.

Apelacje od powyższego wyroku wywiedli pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki oraz zainteresowany (...) Sp. z o.o. w P..

Pozwany Prezes URE zaskarżonemu wyrokowi zarzucił mu naruszenie art. 7 ust. 1 oraz art. 7 ust. 5 ustawy - Prawo energetyczne - poprzez ich błędną wykładnię i wadliwe zastosowanie polegające na niezasadnym przyjęciu, że brak inwestycji w założeniach lub planach, o których mowa w art. 19 i 20 ww. ustawy przesądza o braku istnienia warunków ekonomicznych przyłączenia do sieci elektroenergetycznej oraz naruszenie art. 328 § 2 w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez zaniechanie wszechstronnego rozważenia sprawy oraz pominięcie dowodów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Wskazując na powyższe zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez oddalenie odwołania, a w razie nieuwzględnienia tego wniosku o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Zainteresowany (...) Sp. z o.o. zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w całości zarzucając mu naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. wymienionych w apelacji przepisów Prawa energetycznego, Prawa budowlanego i ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść wyroku, tj. art. 233 § 1 k.p.c. i art. 227 k.p.c. w zw. z art. 232 i 233 k.p.c.

Skarżący wniósł o zmianę wyroku i oddalenie odwołania ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Powódka (...) Sp. z o.o. wniosła o oddalenie apelacji pozwanego i zainteresowanego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacje nie zasługują na uwzględnienie.

Rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego jest prawidłowe i zgodne z ukształtowaną w ostatnich latach i utrwaloną już linią orzecniczą Sądu Najwyższego i Sądu Apelacyjnego w Warszawie w sprawach dotyczących zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej.

Spór między stronami dotyczył przede wszystkim kwestii istnienia po stronie powódki obowiązku zawarcia umowy o przyłączenie farmy wiatrowej zainteresowanego do sieci elektroenergetycznej. U podstaw zaskarżonej decyzji, wydanej zgodnie z oczekiwaniami zainteresowanego, legło przyjęcie przez Prezesa URE, że spełnione zostały ustawowe przesłanki powstania publicznoprawnego obowiązku przyłączenia do sieci, określone w art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego. Zgodnie z tym przepisem, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci z podmiotami ubiegającymi się o przyłączenie do sieci, na zasadzie równoprawnego traktowania, jeżeli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i dostarczania tych paliw lub energii, a żądający zawarcia umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci i odbioru. Zaznaczyć przy tym należy, że nałożony na przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw lub energii publicznoprawny obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie nie ma charakteru bezwzględnego. Z treści art. 7 ust. 1 i 3 Prawa energetycznego wynika, że obowiązek ten istnieje wówczas, gdy zostaną spełnione łącznie warunki, do których ustawodawca zaliczył istnienie warunków technicznych i ekonomicznych przyłączenia do sieci i dostarczania paliw lub energii, spełnianie przez podmiot żądający zawarcia umowy warunków przyłączenia do sieci i odbioru oraz dysponowanie tytułem prawnym do korzystania z nieruchomości, obiektu lub lokalu, do których paliwa gazowe lub energia mają być dostarczane.

Prawidłowe są wskazania Sądu I instancji, iż podstawą rozstrzygnięcia Prezesa URE, stwierdzającego obowiązek zawarcia umowy o treści wskazanej w zaskarżonej decyzji było ustalenie, że istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia instalacji zainteresowanego do sieci powódki. Istnienie tego obowiązku Prezes URE wywodził z faktu wydania zainteresowanemu przez powódkę warunków przyłączenia do sieci. Podkreślić należy, że w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji Prezes URE wyraźnie stwierdził, iż „Przedsiębiorstwo energetyczne określając w dniu 28 sierpnia 2008 r. warunki przyłączenia Nr (...), dla (...) potwierdziło istnienie warunków technicznych i ekonomicznych przyłączenia przedmiotowej farmy do sieci.”. Z kolei w dalszej części uzasadnienia wyraził pogląd, w myśl którego

wydanie warunków przyłączenia przez operatora systemu stanowi zgodnie z prawem i utrwalonym orzecnictwem dowód istnienia technicznych i ekonomicznych warunków przyłączenia.

Sąd Najwyższy wskazał w uzasadnieniu wyroku z dnia 11 kwietnia 2012 r., III SK 33/11 (LEX nr 1215240) – do którego odwołał się Sąd I instancji dokonując oceny zaskarżonej decyzji – że warunki przyłączenia określają tylko kwestie techniczne, co wynika wprost z § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego (Dz. U. z 2007 r. Nr 93, poz. 623). Warunki przyłączenia nie odnoszą się zaś w ogóle do przesłanki technicznej możliwości przyłączenia źródła energii oraz ekonomicznej zasadności koniecznych do tego inwestycji (wykraczających poza samą realizację przyłączenia), zatem wydanie warunków przyłączenia nie przesądza o istnieniu warunków technicznych i ekonomicznych do dokonania przyłączenia w sytuacji, kiedy podmiot zainteresowany przyłączeniem do sieci kwestionuje warunki umowy o przyłączenie. Prezes URE rozstrzygając spór i wydając decyzję w trybie art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego zobowiązany jest więc najpierw ustalić, czy na przedsiębiorstwie spoczywał obowiązek zawarcia umowy z art. 7 ust. 1 ustawy, a więc czy istniały warunki przyłączenia do sieci, a następnie dopiero ocenić, które z postanowień projektu umowy wymagają zmian.

Sąd Apelacyjny rozpoznający niniejszą sprawę podziela stanowisko zaprezentowane przez Sąd Najwyższy w omawianym wyroku, z którego wynika, że wydanie przez przedsiębiorstwo energetyczne warunków przyłączenia do sieci oraz przedłożenie projektu umowy o przyłączenie do sieci nie oznacza, że istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci w rozumieniu art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego. Według Sądu Najwyższego, rozumowanie oparte na implikacji, jeśli przedsiębiorstwo energetyczne wydało warunki przyłączenia do sieci, to istnieją warunki techniczne i ekonomiczne przyłączenia do sieci, jest błędne. Wymaga bowiem dalszego wyjaśnienia czy w rzeczywistości, nie zaś w warunkach, nakładających określone obowiązki, pociągające za sobą konkretne koszty, istnieją warunki techniczne i ekonomiczne do przyłączenia do sieci farmy wiatrowej.

W świetle powyższych wywodów niezasadne są podniesione przez skarżących zarzuty naruszenia prawa materialnego w zakresie błędnej wykładni i niewłaściwego zastosowania art. 7 Prawa energetycznego, a argumentacja przedstawiona na ich uzasadnienie nie zyskała akceptacji Sądu Apelacyjnego. Słusznie podkreślił Sąd Okręgowy, że pozwany Prezes URE nie dokonał ustaleń niezbędnych dla stwierdzenia czy w dacie wydania decyzji istniały warunki przyłączenia do sieci, nie przeprowadził postępowania dowodowego na okoliczność istnienia technicznych i ekonomicznych warunków przyłączenia (...). Jak już wyżej wskazano, Prezes URE uznając, że zostały spełnione warunki przyłączenia, oparł się jedynie na fakcie wydania przez powódkę dokumentu dotyczącego warunków przyłączenia, nie dokonując żadnych ustaleń co do istnienia ekonomicznych warunków przyłączenia. Nie ulega przy tym wątpliwości, że kwestie warunków technicznych i ekonomicznych są ze sobą ściśle powiązane, albowiem przesłanka natury technicznej sprowadza się do rzetelnej analizy ekonomicznej opłacalności przyłączenia do sieci. Kluczowe znaczenie ma zatem istnienie ekonomicznych warunków do zawarcia umowy przyłączeniowej.

Na aprobatę zasługuje wyrażony przez Sąd I instancji pogląd, że zgodnie z art. 7 ust. 8i Prawa energetycznego dokument – warunki przyłączenia stanowi jedynie warunkowe zobowiązanie przedsiębiorstwa energetycznego do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej. Oznacza to, że po wydaniu tego dokumentu konieczne jest późniejsze badanie i weryfikacja przesłanek z art. 7 ust. 1 ww. ustawy.

Trafnie argumentuje powódka, że Prezes URE wydał zaskarżoną decyzję bez przeprowadzenia właściwego postępowania dowodowego i z pominięciem stosowania przesłanek publicznoprawnego obowiązku przyłączenia z art. 7 ust. 1 i 5 Prawa energetycznego, błędnie przyjmując, że podstawą do orzeczenia obowiązku przyłączenia farmy wiatrowej do sieci jest sam fakt wydania warunków przyłączenia, nawet gdy dokument ten zawiera istotne zastrzeżenia co do możliwości przyłączenia, uzależniając tę możliwość od spełnienia określonych warunków. Powódka wydając przedmiotowe warunki zastrzegła bowiem, że przyłączenie farmy wiatrowej będzie możliwe w przypadku sfinansowania przez zainteresowanego określonych inwestycji. Słusznie też podnosi powódka, iż Prezes URE w postępowaniu administracyjnym pominął zgłoszone przez nią wnioski dowodowe na okoliczność warunków technicznych i ekonomicznych przyłączenia. Uzasadniona jest zatem konkluzja, że wydając zaskarżoną decyzję Prezes

URE oparł się na wadliwej wykładni Prawa energetycznego i zaniechał merytorycznego zbadania sprawy, pomijając treść zastrzeżeń zawartych w warunkach przyłączenia.

Nadmienić jeszcze należy, iż Sąd Najwyższy w powołanym wyżej wyroku w sprawie III SK 33/11 wskazał, że przepis art. 7 ust. 5 Prawa energetycznego nakładający na niektóre przedsiębiorstwa energetyczne obowiązek rozbudowy sieci oraz finansowania rozbudowy sieci na potrzeby przyłączenia różnych podmiotów, nie ma charakteru bezwzględny i aktualizuje się na określonych w tym przepisie warunkach. Obowiązek ten spoczywa na przedsiębiorstwie energetycznym tylko i wyłącznie w zakresie wynikającym z przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 9 oraz art. 46 Prawa energetycznego oraz w zakresie wynikającym z założeń lub planów, o których w art. 19 i 20 tej ustawy. W sytuacji kiedy takich planów brak lub też rozbudowa sieci nie jest ujęta w założeniach oraz planach, o których mowa w art. 19 i 20 Prawa energetycznego, brak jest podstaw, aby odwołać się do planów z art. 16 Prawa energetycznego. Zdaniem Sądu Najwyższego przepis art. 7 ust. 5 ustawy nie odwołuje się w swej treści do planów z art. 16. W braku ustaleń dotyczących uwzględnienia farmy wiatrowej zainteresowanego w założeniach lub planach, o których mowa w tym przepisie, nie mógł zatem stanowić podstawy prawnej dla ustalenia wobec powoda obowiązku rozbudowy na własny koszt sieci energetycznej w celu przyłączenia zainteresowanego.

Na etapie postępowania administracyjnego i postępowania przed Sądem I instancji nie zostały przedstawione plany lub założenia do planów, o których mowa w art. 19 i 20 Prawa energetycznego, z których wynikałby obowiązek finansowania i rozbudowy sieci na użytek przyłączenia zainteresowanego. Zasadnie uznał Sąd Okręgowy, że takim planem nie jest zatwierdzony przez Prezesa URE plan rozwoju przedsiębiorstwa energetycznego za lata 2011-2015. Zgodnie bowiem z cytowanym wyrokiem Sądu Najwyższego – jak trafnie podniosła powódka – nawet ujęcie określonych inwestycji w planie rozwoju przedsiębiorstwa sieciowego nie powoduje automatycznie, że powstaje publicznoprawny obowiązek przyłączenia obiektu do sieci. Przesłanki powstania obowiązku rozbudowy sieci na potrzeby nowych przyłączy określa art. 7 ust. 5 Prawa energetycznego, który nie odwołuje się do planów rozwoju z art. 16 ww. ustawy. Zatem również w tym aspekcie uzasadnione jest twierdzenie, że Prezes URE nie wykazał, aby istniały techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia.

Reasumując, stwierdzić wypada, iż Prezes URE w postępowaniu administracyjnym nie dokonał weryfikacji spełnienia przesłanek z art. 7 ust. 1 i 5 Prawa energetycznego, w tym także w zakresie dokumentów określających plany i założenia do planów, o których mowa w art. 19 i 20 ustawy. Tym samym uznać należy, iż w toku postępowania przed Prezesem URE nie doszło do wyjaśnienia tych okoliczności, od istnienia których uzależniony został publicznoprawny obowiązek zawarcia umowy, co z kolei uzasadnia przyjęcie, że zaskarżona decyzja nie ma podstaw prawnych, a zatem winna być wyeliminowana z obrotu. W tej sytuacji słusznie uznał Sąd Okręgowy, że zaistniała konieczność uchylecia zaskarżonej decyzji. Bez poczynienia bowiem ustaleń co do istnienia po stronie powódki warunków ekonomicznych i technicznych przyłączenia farmy wiatrowej zainteresowanego brak było podstaw do wydania przez Prezesa URE przedmiotowej decyzji.

Brak ustaleń w powyższym zakresie stanowi uchybienie w prowadzeniu postępowania przez organ regulacyjny. Przedkładanie dowodów na istotne w sprawie okoliczności dopiero w toku postępowania sądowego, w szczególności apelacyjnego, stanowi niedopuszczalną próbę przerzucenia ciężaru prowadzenia postępowania dowodowego na sądy powszechne, z pominięciem etapu postępowania administracyjnego, które winno poprzedzać postępowanie sądowe. W orzecznictwie zgodnie przyjmuje się, iż to na organie regulacyjnym spoczywa ciężar wykazania w postępowaniu administracyjnym istnienia przesłanek do wydania decyzji administracyjnej. Tym samym to na Prezesie URE, jako wyspecjalizowanym organie, spoczywał w pierwszej kolejności ciężar wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności faktycznych sprawy. Trudno wymagać, aby sąd powszechny (szczególnie na etapie postępowania apelacyjnego) czynił w zakresie będącym przedmiotem rozpoznawanej sprawy ustalenia dalej idące aniżeli organ regulacyjny.

Sąd Apelacyjny przychylił się do stanowiska Sądu I instancji, iż zasadność podniesionych w odwołaniu (omówionych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku) zarzutów naruszenia wskazanych przepisów Prawa energetycznego, stwarzała konieczność wyeliminowania decyzji z obrotu prawnego. Mając na uwadze przedstawione wyżej podstawy

rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego, nie zachodzi potrzeba rozważania i szczegółowego ustosunkowania się do pozostałych zarzutów podniesionych w apelacjach.

Z tych wszystkich względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.